

Vinderup Egnshistoriske Forening

er en aktiv forening, som dækker den gamle Vinderup Kommune.

Der er i dag knap 200 medlemmer, men vi vil gerne være mange flere.

Vi oplever en stigende interesse for at bevare vores fælles historie og finde sammenhold i det.

HJÆLP OS med at bevare historien om personer, steder og begivenheder.

I denne udgave:

Generalforsamlingen d. 8. marts	1
Vikinger i Vinderup	2
Hidtil ældste spor af Vinderup	2
Foredrag om fattigforsorg	3
Bogudgivelse på Arkivet	4
Klip fra gamle aviser	5
Den nye bestyrelse	5
Møde og arrangementsoversigt	6

**HUSK AT BETALE
KONTINGENT**

Generalforsamlingen den 8. marts 2018

30 medlemmer deltog i generalforsamlingen, hvor foreningen var vært ved kaffe og kage.

Dagsordenen var ifølge vedtægterne.

Et fyldigt referat fra generalforsamlingen findes på foreningens hjemmeside under "Foreningen/Generalforsamlings referat", herunder beretningen, som blev aflagt af formanden Laila Nørsgaard. Kasserer Erik Mitens redegjorde for foreningens økonomi, som viser et positivt resultat og en ganske pæn formue.

Genvalgt til bestyrelsen blev Flemming Bjerregaard Johansen og Kurt Guldbæk. Hans Kurt Nielsen, Sevel og Bente Dalsgaard, Sepstrup, ønskede ikke genvalg. Som nyt medlem til bestyrelsen blev Mette Elmholdt, Ryde, valgt. Da det ikke lykkedes

Mette Elmholdt

at finde yderligere kandidater, bemyndigede generalforsamlingen bestyrelsen til at finde yderligere et medlem til bestyrelsen.

Som suppleanter genvalgte Svend Aage Faarkrog, Vinderup, og Henrik Sigaard, Sahl.

Revisorerne Gustav Lind og Erik Kristensen blev også begge genvalgt.

Aftenen afsluttedes med et foredrag af Hans Lund om udsmykningen af rundkørslerne i Skive Kommune. Hans har i mange år været medlem af byrådet i Skive og var også medlem af teknisk udvalg, hvorunder rundkørslerne hørte.

Bodil Møller fremlagde beretning fra Arkivet, hvor hun blandt andet kom ind på nedtagningen af frisen over indgangen og øvrige problemer vedrørende arkivets fysiske rammer. Der har været mange aktiviteter i 2017, herunder bogudgivelser og foredrag. Ninna og Helge Weis Jensen har endnu en udgivelse her i foråret 2018.

Nye åbningstider på Arkivet fra 1. april 2018

Tirsdag fra kl. 13 til 15 og torsdag fra kl. 9.30 til 12.

På grund af lave besøgstal om lørdagen holdes der fremover **lukket** om lørdagen.

Vikinger i Vinderup – fund af ny vikingetidsbebyggelse ved Nørgårdsvej

På en af februars vinterkolde dage har arkæologer fra Holstebro Museum fundet en hidtil ukendt vikingetidsbebyggelse ved Nørgårdsvej i Vinderup. Holstebro Kommune planlægger byggemodning af et ca. 4 ha stort areal i den nordøstlige del af Vinderup, og det var i forbindelse med en arkæologisk forundersøgelse af lokalplansområdet, at fundet dukkede op. Indtil videre er der fundet spor efter ca. 15 langhuse, 2 grubehuse og muligvis en enkelt jordfæstegrav. Alle fundene synes at datere sig indenfor perioden sen vikingetid og tidlig middelalder (900-1100 e. Kr.).

Arkæologerne kan endnu ikke fortælle meget om den fundne bebyggelse, da de afventer, hvorvidt bygherren Holstebro Kommune ønsker

en egentlig udgravning af bebyggelsen, som i alt er på ca. 7000 m². Indtil videre kan museet dog konkludere, at der er tale om en lidt større bebyggelse – måske en mindre landsby. Bebyggelsen har karakter af en almindelig landbebyggelse, hvor man har ernæret sig af dyrehold og dyrkning af jorden. I grubehusene, som er små værkstedshytter, har man udført forskellige håndværk og håndarbejde. Fundet af bebyggelsen kan være med til at fortælle noget om karakteren af det helt gamle Vinderup – længe før byen opstod som stationsby.

Af Astrid T. Jensen, Museumsinspektør ved Holstebro Museum.

Hidtil ældste spor af Vinderup

At der har boet mennesker på egnen i flere tusinde år, bevidner de mange kæmpehøje og fund af stenredskaber, som til stadighed findes i jorden.

Alligevel vil vi tillade os at kalde fundet af 16 langhuse på det gamle stadion for en sensation – i hvert fald set med egnhistoriske briller.

Hidtil har handelen med Vinderupgaard i år 1274 været det ældste skriftlige bevis på bebyggelse. Der har også været nogle svage indikationer om landsbyen Vindelev, som giver et fingerpeg om, at der kunne være tale om en form for sammenhængende bebyggelse, altså et landsbysamfund.

Fundet af resterne af så mange langhuse på et tilfældigt areal på ca 1,5 tønder land beviser at

der faktisk her har eksisteret en landsby tilbage i slutningen af vikingetiden.

Fundet sætter fantasien i gang; Hvad findes der så ikke under Skolevej, Ålykkevej og Nørgårdsvej?

Har vi fundet den gamle landsby Vinderup? Eller er det måske den sagnomspundne landsby Vindelev?

Hvor bliver det spændende at følge de fremtidige udgravninger. I hvert fald håber vi i Vinderup Egnshistoriske Forening, at Museet vil finde penge til en tilbundsgående udgravning af området.

Lars Novrup Frederiksen

Foredrag om fattigforsorg

I Vinderup Egnshistoriske Forening forsøger vi at variere vores arrangementer således, at de veksler mellem foredrag, fortælleformiddage, udflugter m.m. Vi vil tillige gerne belyse emner i et bredere historisk perspektiv.

Derfor afholdt vi d. 25. januar 2018 et foredrag med museumsformidler Per Lunde Lauridsen fra Ringkøbing-Skjern Museum i samarbejde med Vinderup Menighedsråd i det nye Kirke- og Kulturhus. Fattigforsorg fra reformationen og indtil ca. 1900 var titlen på foredraget. Klostre, kirken og præsterne har gennem alle år spillet en central rolle i hjælpen til de fattige.

Per Lunde Lauridsen fortalte og underholdt de ca. 50 fremmødte om de forskellige holdninger,

der har været til fattige. Hos tiggermunkene var det en værdi i sig selv at være fattig; i 1700-tallet begyndte vi at indrette arbejdshuse, hvor de fattige skulle lære at udøve et håndværk. Under pietismen - også i 1700-tallet - var fromhed og vækkel-

ser i højsædet, og den enkelte borger ville gerne yde fattighjælp, men det skulle være synligt for samfundet, at man udførte ”gode gerninger”

Fattighjælp kender vi meget tidligt, også lang tid før reformationen var det en uskreven regel, at når der høstedes på marken måtte det ikke gøres for grundigt, der skulle være aks og korn tilbage, så de fattige (.. og fuglene) også kunne få.

Korn spillede senere en rolle i fattighjælpen bl.a. i fattigloven fra 1803, her blev hjælpen ikke udregnet i mønter, men i skæpper korn. Dette førte til forskellige lokale foranstaltninger, for kornet skulle jo males og brødet bages, begge noget de fattige umiddelbart ikke selv kunne gøre.

De fattige blev ifølge grundloven af 1849 frataget mange borgerlige rettigheder, såfremt de modtog fattighjælp. Denne lov blev afskaffet i 1915 og K. K. Steinckes lov om offentlig forsorg i den store socialreform i 1933 gjorde endeligt op med tidligere tiders fattiglovgivning.

Der kan læses meget i bogen: ”Fattiggårde og fattighuse i Ringkøbing Amt”, udgivet af Hardsyssel Historisk Samfund af 1906. Denne bog kan købes ved henvendelse til Kurt Guldbæk.

Laila Nørgaard

Mange fattigfolk tiggede også for at overleve. Det kunne være en stor plage, og nogle sogne ansatte fattigfogeder til at holde tiggere ude af sognet. Var der én af de fattige i sognet, som var stor og stærk, kunne han af sognet blive valgt til fattigfoged og derved være ham, som holdt sine ligesindede ude af sognet!

Her ses en sådan fattigfoged i aktivitet.

Bogudgivelse på Arkivet

Ninna og Helge Weis Jensen har fulgt deres succes op fra sidste år.

Den nye bogs titel er: ”Sevelvej, Nørgårdsvej og Lillegade i Vinderup”.

Lørdag den 17. marts var godt 50 interesserede mødt op til receptionen, hvor den nye bog blev præsenteret og fejret.

Ninna og Helge bød velkommen og forklarede om bogens tilblivelse. Det var på Nørgårdsvej, de første børn blev født, efter at udstykningen var kommet i gang fra Vinderupgaards jorder i 1800 årene.

De kom blandt andet ind på, at det nu kan konstateres, at der langt tidligere har boet mennesker på Nørgårdsvej med henvisning til fundene af de vikingeboplads, der for nyligt er fremkommet ved prøveudgravninger på det gamle

stadion.

Der blev rettet en tak til de mange, som har været behjælpelig med fremskaffelse af billeder og oplysninger til bogen.

En særlig tak var der til Bodil på Arkivet og til Jens Aage Eriksen, som begge har været vigtige brikker ved bogens tilblivelse.

Erik Mitens kunne efterfølgende på Vinderup Egnshistoriske Forenings vegne oplyse, at det ikke er for ingenting, at foreningen har udnævnt Ninna og Helge til æresmedlemmer. ”Det er et utrætteligt og stort arbejde, der her er udført, og som vil komme eftertiden til gode.

Efter talerne var der bogsignering og hyggeligt samvær.

Klip fra gamle aviser

Flemming Bjerregaard har kikket lidt i nogle af de gamle aviser, som vi har på Arkivet. Her er det fra Vinderup Avis' første årgang nr. 2 12. juli 1932.

Forretningssalg.

Købmand P. J. Nielsen, Nørregade, har solgt sin Forretning til Kontorist P. N. Nielsen, Silkeborg, S. af Tømmer Nygaard Nielsen, Vestergade.

Forsøg paa Indbrud.

Søndag Nat har der været Forsøg paa Indbrud hos Købmand Hans S. Hansen, men Tyven er sikkert blevet overrasket, siden han kun opnaaede at slaa to Vinduer til Bagbutikken i Stykker, for derigennem at faa Adgang til Butikken og Kontoret. Sagen er meldt til Statspolitiet.

I Arbejdstøj.

— Elvira, sagde Faderen til sin Datter — jeg kunde egentlig godt lide den unge Mand, du præsenterede mig for forleden Dag, saa jeg har inviteret ham til Middag — jeg sagde, at han behøvede ikke at klæde sig om, men kunde komme i sit Arbejdstøj.

— Haaber jeg ikke, han gør, svarede Elvira — han er Svømmelærer.

Motorcyklist væltet af en Hund.

Installatør Jens Pedersen, Vinderup, væltede forleden med sin Motorcykle over en Hund. Pedersen blev ret ilde medtaget og maa foreløbig holde Sengen.

En gaar — en anden kommer.

Bestyrelsen for Byens og Omegnens Bogsamling har antaget Fotograf Maarbjerg, Nørregade, som Bibliotekar fra 1. Septbr. d. A.

Efter eget Ønske fratræder Enkefru Kathrine Larsen, der i 12 Aar har virket som Bibliotekar.

Fremmede til Byen.

I Morgen, Onsdag, kommer et lille Hundrede Aldersrentenydere fra Grinderslev—Grønning Kommune i Salling paa Besøg her i Byen. Der gøres Ophold i Anlægget. Til Slut drikker hele Selskabet Kaffe paa Højskolehotellet.

Lærereksamen.

Ved Nr. Nissum Seminarium har Magnus J. Jensen, Hanbjerg, bestaaet Lærereksamen med 135 $\frac{1}{3}$ mg?

Dagens short story.

Den landlige Politibetjent ved den lille Strandbred havde roligt set den unge Skønhed klæde sig af og iføre sig en henrivende Badedragt.

Det var først, da hun med kette Skridt gik frem imod det brusende Hav, at han standsede hende:

— Hov ... hov ... De der ... det er forbudt at bade her.

Hun saa paa ham med et dræbende Blik:

— Det kunde De have sagt, før jeg begyndte at klæde mig af.

Den landlige Politibetjent rystede paa Hovedet:

— Der staar ikke noget i min Instruks om, at det er forbudt at klæde sig af!

En udmærket Koncert

I Rydhave Skov var der i Torsdags Aftes Koncert af Musikdirektør Martin Jensens dygtige Holstebro-Orkester.

Mange Mennesker overværede Koncerten i den dejlige Skov. Orkestret lønnedes med vældigt Bifald.

Bestyrelsen efter generalforsamlingen

Formand Laila Nørgaard, Hovgårdvej 4, Sahl, Vinderup	Tlf. 3053 8817
Næstformand Flemming Bjerregaard Johansen, Bjertparken 24, Vinderup	Tlf. 2283 2557
Kasserer Erik Mitens, Ålvej 16, Ål, Vinderup	Tlf. 9744 1420
Sekretær Mette Elmholdt, Rydbjergvej 2, Ryde	Tlf. 9744 0888 / 3031 4228
Lars Frederiksen, Adelvej 6, Sevel, Vinderup	Tlf. 2363 7088
Kurt Guldbæk, Hasselholtvej 4, Vinderup	Tlf. 9744 3601 - 5128 8554

Årbogsudvalg:

Formand: Kurt Guldbæk, Hasselholtvej 4, Vinderup	Tlf. 5128 8554
Sekretær: Bente Dalsgaard, Hjelmhedevej 4, Sebstrup, Skive	Tlf. 3023 6452
Jens Johannesen, Klokkelyngen 3, Holstebro	Tlf. 2367 8899
Flemming Bjerregaard Johansen, Bjertparken 24, Vinderup	Tlf. 2283 2557
Harry Klit, Østparken 1, Ejsing, Vinderup	Tlf. 6170 6248
Henrik Sigaard, Hovgårdvej 7, Sahl, Vinderup	Tlf. 9744 2454

Redaktionsudvalg:

Lars Frederiksen, Adelvej 6, Sevel, lanofr52@gmail.com	tlf. 2363 7088
Kurt Guldbæk, Hasselholtvej 4, Hasselholt, kurt@vinderup-egnshistorie.dk	tlf. 5128 8554

Møder, arrangementer, ture m.m.

Hvor intet andet er nævnt, er mødestedet Arkivet, Vinjes Torv 1, Vinderup.

Se også på hjemmesiden www.vinderup-egnshistorie.dk under "Møder".

Ret til ændringer forbeholdes.

Der kan i fremtiden forekomme møder, hvor kun medlemmer har gratis adgang.

2018

Tirsdag d. 10. april kl. 10:00 - 11:30	Fortælleformiddag. Leif Novrup, Sevel, fortæller om egnens originaler. Foreningen er vært ved kaffen
Torsdag d. 17. maj kl. 19:00.	Kør Selv Udflugt til Hjemmeværnscenteret i Holstebro. Jette Nordlien og en medarbejder vil fortælle om Hjemmeværnet. Adressen er: Sønderlandsgade 8, Kælderen, 7500 Holstebro. Aftal selv samkørsel, evt. med start fra Brugsens P-plads. Tag selv kaffe med.
Torsdag d. 7. juni kl. 19:00.	Landsbyvandring i Mogenstrup. Der fortælles om nogle af de gamle gårde i Mogenstrup. Nærmere oplysning om mødested – se senere på foreningens hjemmeside www.vinderup-egnshistorie.dk Tag selv kaffe med.
Søndag d. 2. september kl. 8:00. Afgang fra P-pladsen ved Super Brugsen i Vinderup.	Heldagsudflugt til "Kongernes Jelling". Guidet rundvisning på området udenfor, lejlighed til selv at gå rundt i det nye oplevelsescenter. Pris pr. person kr. 175,- for medlemmer, kr. 250,- for ikke medlemmer incl. buskørsel, guide, et par stykker smørrebrød til frokost (excl. drikkevarer). Tilmelding til: Bente Dalsgaard mail : bentehededals@gmail.com eller tlf. 3023 6452 snarest og senest 5. august. Turen gennemføres ved min. 20 deltagere.
En lørdag i november Kl. 10-11.30.	Reception for Årbog 2018. Der afholdes en uformel reception på Arkivet. Her præsenteres Årbog for Vinderup og Omegn 2018, ligesom det er muligt at købe den. Foreningen er som vanligt vært ved et let traktement.

Kontingent

Vi savner stadig kontingent-indbetaling fra nogle få af Jer.

Sådan gør du:

Overfør beløbet via Netbank, husk at anføre navn. Bank: 7790 konto: 7510299.

Går i din bank og beder dem overføre beløbet til vores konto 7790 7510299 i Salling Bank

Betaler via Mobilpay tlf. 20 323 (kun 5 cifre). **HUSK navn.**

Betaler kontant til Bodil på Arkivet.

Kontingentet er 100 kroner for et enkelt medlem - 150 kroner for en husstand.

Redaktionen består af: Lars Frederiksen, Sevel - telefon 23637088

Kurt Guldbæk, Hasselholt – telefon 51288554

Der modtages gerne gode ideer til næste udgave af Klummen, som skal udkomme i august - september måned.